

Allmän SiS-rapport
2001:3

Socialtjänstenkät, ungdom

Utvärdering av SiS ungdomsvård ur ett brukarperspektiv

Av Nils Åkesson

Förord

Statens institutionsstyrelse, SiS, svarar för planering, ledning och drift av särskilda ungdomshem och LVM-hem. En viktig uppgift för SiS är att följa upp och utveckla vården samt att initiera och stödja forskning inom ungdoms- och missbrukarvård. I ett särskilt anslag avsätts årligen medel för forskning, utveckling och utbildning.

I föreliggande rapport skriven av Nils Åkesson, institutionschef vid Utredningshemmet i Hässleholm och Skolhemmet i Perstorp, redovisas resultaten av ett utvecklingsprojekt som pågick under hösten 1999 till hösten 2000. Ett syfte med projektet var att ta fram ett enkelt instrument för utvärdering av vården vid de särskilda ungdomshemmen. Instrumentet, som återges i sin helhet i bilaga 2, avser att mäta vårdens kvalitet ur socialtjänstens perspektiv, därav namnet Socialtjänstenkät. Ett annat syfte med projektet var att faktiskt mäta vårdkvalitet ur socialtjänstens perspektiv.

Enkäten skickades till samtliga socialsekreterare som avslutat ärenden (placeringar) vid något av de särskilda ungdomshemmen under perioden september till november 1999. Enkäter skickades avseende 309 klienter. Totalt 258 svar inkom vilket motsvarar en svarsprocent på drygt 80. Resultaten visar att 8 av 10 socialsekreterare är så nöjda med den genomförda placeringen hos SiS att de skulle förorda placering på samma institution i ett liknande ärende. Lika stor andel av socialsekreterarna är nöjda med samarbetet med SiS, såväl med placeringsenheten som med ifrågavarande institution. Något mindre nöjd var man med skolverksamheten och familjearbetet på särskilda ungdomshem.

Enkäten är tänkt att användas i fortlöpande utvärderings- och kvalitetssäkringsarbete inom SiS ungdomsvård.

Vera Segraeus
FoU-direktör

Innehållsförteckning

Förord	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Kvalitetssäkring	3
Projektet	5
Tjänsteproduktion inom SiS	5
Syfte	5
Studiens uppläggnig	5
Enkäten	6
Undersökningsgruppen	6
Resultat	8
Socialsekreterarens anknytning till ärendet	8
Redovisning av svarsalternativen	8
Diskussion och sammanfattning	21
Förslag till fortsatta utvärderingar	22
Referenser	23
Bilaga 1: Enkät svar	24
Bilaga 2: Socialtjänstenkäten	30

Inledning

Statens institutionsstyrelse ansvarar sedan 1994 för verksamheten vid de särskilda ungdomshemmen. För ungdomar som behöver stå under särskilt noggrann tillsyn, och som uppfyller kriterierna i 3 § LVU, skall det enligt 12 § LVU finnas särskilda ungdomshem. LVU är en social tvångslag som kan tillämpas när ungdomar utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller annat socialt nedbrytande beteende (3§). Vid de särskilda ungdomshemmen kan ungdomarna förutom att vistas på låst avdelning även bland annat avskiljas och visiteras, vilket regleras i 15–20 §§ LVU och 26–28 §§ Socialtjänstförordningen. Ungdomar som döms enligt Lagen om slutna ungdomsvård, LSU, som trädde i kraft i januari 1999, vårdas också på särskilda ungdomshem.

Socialnämnden ansöker om plats på ett särskilt ungdomshem vid en placering enligt LVU. Ungefär 900 ungdomar placeras varje år. I många fall finns beslut om ett omedelbart omhändertagande (6 § LVU). Socialtjänstens uppdrag innebär ofta att institutionen ska genomföra en utredning eller akut vårda ungdomarna. De flesta av dessa akut- eller utredningsplacerade ungdomar stannar kortare tid än två månader och återvänder därefter till föräldrahemmet, får fortsatt vård i familjehem eller annat behandlingshem. En mindre grupp stannar kvar i behandling vid de särskilda ungdomshemmen. En del ungdomar placeras direkt för behandlingsinsatser.

År 1999 fanns 32 särskilda ungdomshem med 622 platser varav 430 behandlingsplatser och 192 utrednings- eller akutplatser. Under året tillkom ytterligare 13 akut- och utredningsplatser. Drygt hälften av platserna var låsbara.

Bakgrund

Projektet har genomförts som ett metodutvecklingsprojekt vid SiS FoU under åren 1999–2000. Initiativet till att försöka implementera en utvärderingsmodell som omfattade hela ungdomsvården togs av generaldirektör Sture Korpi. Undertecknad fick uppdraget eftersom Utredningshemmet i Hässleholm allt sedan starten 1991 systematiskt har använt brukarenkäter till socialsekreterare, ungdomar och deras föräldrar. Regelbundna utvärderingar har under åren väsentligt bidragit till att höja kvaliteten på vårt arbete.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring är ett övergripande begrepp för kvalitetsmätning och kvalitetsutveckling. Kvalitetssäkring kan delas upp i fyra olika huvudkategorier; för det första så kallade 'peer reviews' eller på svenska kollegiebedömningar. Kollegier i samma profession och med samma kompetens bedömer varandras verksamheter utifrån på förhand givna förutsättningar i syfte att nå bestämd standard för verksamheten. Den andra kategorin är tillsynsmodeller som förutsätter att det finns ett klart uttalat regelverk för hur en verksamhet skall vara standardiserad och att det finns en överensstämmelse mellan standard och det som utförs i verkligheten. Den tredje typen av kvalitetssäkring avser en modell där bedömningen görs nedifrån och upp istället för uppifrån och ned där individen längst ned i organisationen gör egna utvärderingar, reflektioner och dokumentationer kring väsentliga frågor i arbetet eller att man vänder sig till konsumenterna eller för tjänstens mottagare. Slutligen den fjärde kategorin är den som kanske flest människor associerar med begreppet kvalitetssäkring, nämligen de modeller som genomförs av utomstående aktörer, konsulter eller företag som genomför väldefinierade kvalitetssäkringar som t ex balanced score card program. Riksrevisionsverket

(RRV 1996:72) rekommenderar statliga myndigheter att beakta ett kvalitetssäkringssystem som heter Balanced score card. Modellen har alltmer börjat användas inom den landstingskommunala vården.

Begreppet kvalitetssäkring har sitt ursprung i verkstadsindustrin varifrån det övertagits av tjänstesektorn, sjukvården och socialtjänsten. Enligt Lagerkranz (1998) användes termen kvalitetssäkring knappast alls inom socialtjänsten före 1990. År 1990 hotade ordet kvalitetssäkring att kolonisera hela vård- och omsorgssektorn. Vid en kontroll i en databas förekom begreppet kvalitetssäkring dubbelt så ofta som begreppen omsorg och hemtjänst.

En avgörande skillnad mellan tjänstesektorn och verkstadsindustrin är att den senare kan göra resultatmätningar på konkreta produkter medan det i offentlig verksamhet såsom socialtjänsten handlar om mellanmänniska relationer och förändringar av dessa. Trots detta har socialtjänsten tagit starkt intryck av kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring inom verkstadsindustrin och sökt applicera deras begrepp och metoder inom den egna verksamheten.

Det är med andra ord verkstadsindustrin och varuproduktionen som stått modell för begreppen kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. Följaktligen används ofta begrepp såsom kund och kundperspektiv. Det är tveksamt om begreppen kund och brukare överhuvudtaget bör eller kan användas inom socialt arbete. Begreppet brukare väcker associationer till handlingsfrihet, något som i varje fall LVU- och LVM-vårdens klienter inte alltid besitter. Dock har begreppet brukare den fördelen att den inom institutionsvården av ungdomar kan omfatta både klienten d v s ungdomen, socialsekreteraren och ungdomarnas föräldrar eller annan vårdnadshavare.

Utvärdering är en systematiskt genomförd undersökning av värdet eller förtjänsterna hos en given aktivitet, exempelvis ett åtgärdsprogram, ett projekt eller en produkt. Utvärdering kan i sin tur delas upp i externa och interna eller egna utvärderingar. Extern utvärdering genomförs av en forskare eller konsult oftast i efterhand, i syfte att göra en samlad bedömning av verksamheten. Egen utvärdering sker oftast parallellt inom det reguljära dagliga arbetet och är avsedd att direkt användas som ett instrument för verksamhetsutveckling. I en organisation som är mål- och ramstyrd kan utvärderingen ses som ett nödvändigt instrument i organisationens strävan att utvecklas till en kunskapsorganisation. Utvärderingen har i högre grad än tidigare blivit ett redskap för beslutsfattare att kontrollera och bedöma kvaliteten i och effekterna av offentliga program. Inom SiS är det nödvändigt att i utvecklings- och utvärderingssammanhang tillämpa begrepp som känns igen och används inom den kommunala socialtjänsten.

Kvalitetsutveckling är ett instrument för SiS ledningsfunktion. SiS verksamhet är spridd över hela landet och institutionerna arbetar relativt självständigt. Mycket talar därför för att insatserna på området bör vara väl förankrade både ute på institutionerna och hos olika aktörer på huvudkontoret och hos myndighetens ledning. Socialtjänstenkäten avseende ungdomsvården har därför utformats på ett sådant sätt att i första hand institutionscheferna kan använda instrumentet och dess resultat för ledning och uppföljning av sin egen verksamhet. I andra hand skall modellen svara mot berättigade krav från myndighetsledningen i dess verksamhetsplanering.

Ett exempel på hur en utvärdering ur ett brukarperspektiv kan användas direkt i kvalitetsutveckling av en institution är Villa Ljungbacken, ett särskilt ungdomshem inom SiS (Sandell & Olsson, 1998). På Villa Ljungbacken väljer man det vidgade brukarperspektivet

och vänder sig i sin utvärdering både till socialsekreteraren, ungdomen och ungdomens familjer eller vårdnadshavare. Vid resultatsammanställningen finner man stort stöd för sin utredningsmodell från socialsekreteraren och även från ungdomarna. Däremot kommer viss tveksamhet till uttryck i familjernas eller vårdnadshavarens svar. Detta har resulterat i att institutionen bestämt sig för att se över hur familjens position både i utredningsarbetet och utarbetandet av förslagen för den enskilda ungdomen skulle kunna stärkas. Andra exempel på kvalitetsmätning inom SiS är dels *LVM-vårdens kvalitet enligt socialtjänstens bedömning* (Gerdner, 1998), dels uppföljningen på Lunden och Älvgården, *Utfall och kvalitet inom LVM-vården* (Gerdner, 2000). Båda projekten av Gerdner kan ses som externa utvärderingar och har därför en mer ambitiöst utformad datainsamling. Rapporterna speglar på ett bra sätt socialtjänstens bedömningar av SiS verksamhet i förhållande till deras förväntningar.

Projektet

Den här redovisade studien genomfördes i form av en brukarenkät. Brukarna av de särskilda ungdomshemmens tjänster utgörs av ungdomar, deras föräldrar och socialsekreterare. I den här studien har vi valt att begränsa oss till socialtjänsten som är SiS formella uppdragsgivare.

Tjänsteproduktion inom SiS

När man studerar kvaliteten inom tjänsteproduktionen är ett traditionellt förfaringsätt att tillfråga brukaren om kvaliteten. Undersökningen är utförd för att återspegla socialtjänstens tillfredsställelse med de mål och ambitioner som SiS gett uttryck för i sin verksamhetsplanering. Dessa är:

- ett differentierat vårdutbud som svarar mot de olika klientbehov som föreligger vid ansökan om institutionsplacering
- behov av samarbete när lämplig institutionsplats söks
- samarbete när vårduppdraget utformas
- en institutionsvård som är utformad så att omvårdnaden av den unge sker på bästa möjliga sätt, dvs med kost, logi och allmän service till patienten/klienten
- behandlande aktiviteter – program, terapeutiska inslag för att hjälpa ungdomarna med de identifierade problemen, beteendestörningar, missbruksproblem, fysiska eller psykiska problem etc.
- en socialt disciplinerande, kontrollerande funktion med möjlighet till bland annat inlåsning, kontroll av utagerande beteende etc.
- ett innehåll som svarar mot ungdomarnas behov av undervisning eller arbetsträning
- samarbete med ungdomarnas föräldrar och anhöriga
- genomförande av utslussning och utskrivning.

Syfte

Projektets syfte är att utforma en modell för utvärdering av SiS ungdomsvård. Utvärderingens syfte är att mäta socialtjänstens upplevelse av tjänstekvalitet inom LVU-vården. Utförandet skall vara enkelt för att kunna genomföras inom ramen för verksamhetens befintliga resurser. Undersökningen skall utformas så att mätningen kan upprepas över tid och på sikt ge tolkningsbara och meningsfulla resultat där olika enheter kan jämföras med varandra och enheterna över tid. Studien skall också genomföras så att det skapas en modell där de enskilda institutionerna får största möjliga kontroll över både uppgiftsinsamling och resultatsammanställning. På detta sätt förväntar vi oss att undersökningen på ett omedelbart

sätt kan påverka kvalitetsarbetet ute på institutionerna och får förutsättningar att införas som en naturlig del av verksamheten.

Studiens uppläggning

Eftersom enkäten är tänkt att utgöra ett standardiserat instrument har den utformats i nära samarbete med berörda institutionschefer. På deras inrådan har enkäten gjorts så enkel som möjligt, dels för att den skall möta minsta möjliga motstånd hos den som fyller i den men också för att den skall kunna genomföras och hanteras med så små resurser som möjligt. Själva studien genomfördes under en sammanhållen period mellan 1/9 1999 och 30/11 1999. Enkäten distribuerades till samtliga socialsekreterare som avslutat ärenden under denna period, d v s helt avslutade ärenden och ärenden som har överflyttats från en institution till en annan. Utdelning av enkäten har gjorts i nära anslutning eller strax efter utskrivningen och har därefter samlats in inom tre månader för att socialsekreterarnas bild av innehållet i placeringen skulle vara så färsk som möjligt. Enkäten innehåller frågor som anknyter till de kvalitetsmål som anges i SiS verksamhetsplan. Frågorna försågs med slutna svarsalternativ från mycket bra till mycket dåligt i en femgradig skala. I anslutning till varje fråga reserverades plats för kommentarer för att fånga upp eventuellt missnöje och kritiska situationer men också eventuella förklaringar till varför man anser sig särskilt nöjd eller positiv till olika inslag i behandlingen.

Enkäten

Enkäten innehåller följande delar (se bilaga 2):

Frågorna 1–2 berör SiS som myndighet, hur väl man har organiserat och differentierat vården för att svara mot socialtjänstens behov samt hur väl SiS placeringsenhet har kunnat uppfylla socialtjänstens önskemål vid val av placering.

Fråga 3 avser samarbetet mellan socialsekreterare och institution vid uppdragets utformning. I denna fråga försöker vi fånga behandlingsplaneringen i samarbete mellan institution och socialtjänst.

Frågorna 4–9 avser olika delasppekter av behandlingsinnehållet såsom omvårdnad, terapeutiska inslag, social kontroll, undervisning, samarbete med den unges föräldrar och anhöriga och genomförandet av utslussning/utskrivning.

Fråga 10 är utformad i enlighet med en på många institutioner redan förekommande uppföljning och avser huruvida man är nöjd med institutionens sätt att genomföra uppdraget.

Utöver direkt uppföljning tillfrågas uppgiftslämnarens relation till ärendet, namn etc. samt vilken placeringstyp som avsetts i ifrågavarande ärende.

Undersökningsgruppen

I undersökningsmaterialet har vi utgått från utskrivningsuppgifter i SiS klientadministrativa system (KIA) och inkluderat samtliga utskrivningar samt överflyttningar till annan institution under tidsperioden september t o m november 1999. Det totala antalet var 348 klienter. Vi har valt att inte skicka enkäten till handläggare i de fall den unge inte infunnit sig eller när placeringen varat kortare än 7 dygn eller när något egentligt uppdrag aldrig formulerats. De som återstår är 309 ungdomar vars handläggare fick enkäten. Tre månader senare hade 258

svar inkommit, vilket ger en svarsprocent på 83,4. I vissa fall har institutionerna fått göra flera påminnelser, först brevledes och därefter per telefon för att få in svar. De inkomna svaren fördelar sig efter institution enligt tabell 1 i bilaga 1.

Undersökningsgruppen representerar relativt väl SiS ungdomshemsverksamhet och omfattar en fjärdedel av 1999 års utskrivningar/överflyttningar. Dock kan man utgå från att skolhem som ofta har en periodisk in- och utskrivning i anslutning till terminsstart och terminsslut är något underrepresenterade. Den undersökta perioden kännetecknas av en ovanligt hög beläggning inom SiS ungdomsvård, varför svaren på frågorna om SiS organisation och placeringsfunktion kan ha påverkats av att det funnits väntetider eller att SiS inte p g a platsbrist kunnat erbjuda ett för ungdomen mest lämpliga placeringsalternativ. Internbortfallet, att svar saknas på vissa frågor i en inlämnad enkät, är generellt under 15 procent med undantag av frågor som avser undervisning och föräldrasamarbete där internbortfallet är ungefär dubbelt så hög (30%, se tabell 6, bilaga 1). Internbortfallet på dessa frågor finns till övervägande del bland akutplaceringar och beror sannolikt på att socialsekreterarna ansett frågorna icke-relevanta.

I resultatredovisningen har de inkomna svaren fördelats på placeringstyp, SiS regioner och ungdomens hemlän.

Tabell 1. Ärenden fördelade efter typ av placering

Placeringstyp	Antal	Andel
Behandling	69	26,7
Utredning	80	31,0
Akut	101	39,1
LSU	8	3,1
Summa	258	100

Det lilla antalet LSU-ärenden har inneburit att dessa valts bort vid jämförelser mellan de olika placeringstyperna.

SiS nuvarande regionindelning omfattar fyra regioner, varav tre är relativt stora – regionerna Syd, Väst och Mellan – och en mindre – den Norra. I vår undersökning svarar mellanregionen för 107 av de inkomna enkäterna, södra regionen för 70, västra regionen för 66 och den norra regionen för 13 inkomna enkäter. Svarsfrekvensen motsvarar ganska väl genomströmningen av placeringarna i de fyra regionerna under ett verksamhetsår.

Tabell 2. Ärendena fördelade efter SiS regioner

Region	Antal	Andel
Syd	70	27,1
Väst	63	24,4
Mellan	110	42,6
Norr	15	5,8
Summa	258	100

Eftersom rapporten främst skall spegla socialtjänstens uppfattning har vi i vissa frågor valt att redovisa svaren uppdelade i de tre största länen och övriga län sammanslagna. Debatten kring ungdomsproblematiken har haft olika fokus i storstadsmiljöer än i mindre samhällen ute i

landet. Vi har velat undersöka om det finns skillnader mellan socialtjänstens värderingar i de tre största länen och landet i övrigt.

Tabell 3. Inkomna svar fördelade efter län

Län	Antal	Andel
Stockholm	57	22,1
Skåne	46	17,8
Västra Götaland	51	18,8
Övriga län	104	40,3
Summa	258	100

Tyvärr finns tillräckligt många svar för en jämförelse endast från de tre stora länen. Därför har vi valt att redovisa resultaten från alla andra län sammanslagna.

Resultat

Socialsekreterarens anknytning till ärendet

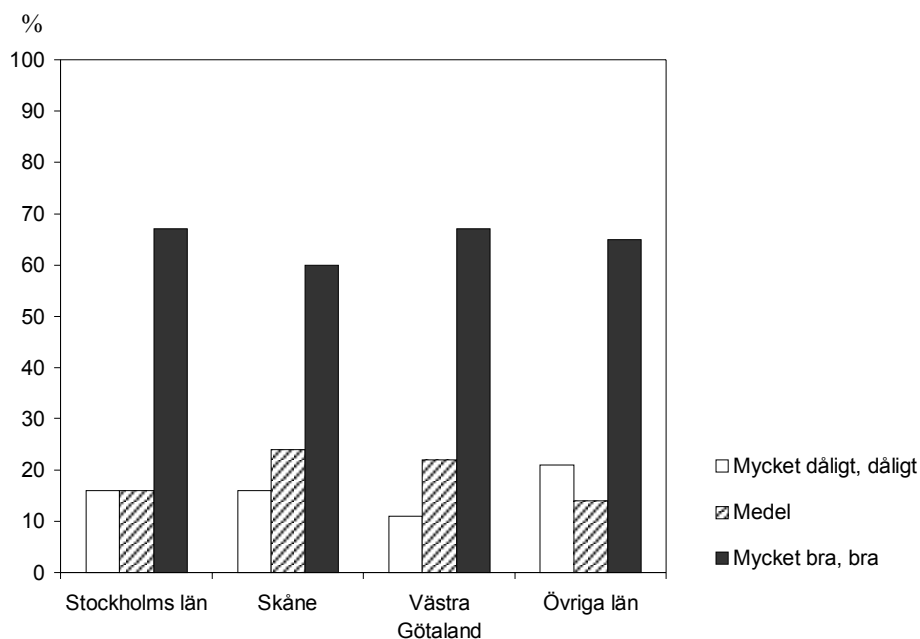
Övervägande del av de svarande har haft en kontinuerlig relation till ärendet/ärendena de tillfrågats om. I de 258 inkomna enkäterna har 205 socialsekreterare följt ärendet från placering till utskrivning, 39 har följt ärendet under en del av placeringen, 2 socialsekreterare har angett ”annan relation” till ärendet. I 12 ärenden saknas uppgift. Relationen mellan en institution och socialtjänsten är med andra ord inte svår att upprätthålla på så sätt att socialsekreterare ofta skulle byta ärenden, sluta sin anställning o dyl. I de allra flesta fallen, i fyra av fem ärenden, har den socialsekreterare som har svarat på enkäten också följt ärendet från placering tills det avslutats.

Redovisning av svarsalternativen

För att förenkla jämförelserna har vi valt att redovisa positiva omdömen som Mycket bra och Bra sammanräknade samt de negativa Mycket dåligt och Dåligt sammanräknade. Vid urval av kommentarer har vi valt att låta de negativa få samma utrymme som de positiva eftersom de negativa omdömena till skillnad från de positiva ställer krav på åtgärder inom verksamheten.

Fråga 1. Har SiS som organisation kunnat erbjuda ett lämpligt placeringsalternativ?

SiS skall enligt sitt regleringsbrevet erbjuda en differentierad vård som svarar mot ungdomarnas vårdbehov med beaktande av närhetsprincipen. Sammantaget är 65 procent av socialsekreterarna nöjda med SiS förmåga att anvisa plats efter den unges behov. Av inkomna svar framkommer att 17 procent är negativa till SiS förmåga att erbjuda ett lämpligt placeringsalternativ. Detta är den fråga i enkäten som givits flest negativa omdömen om. Det föreligger ingen nämnvärd skillnad mellan storstadsområdena och övriga landet (se tabell 3, bilaga 1).

Figur 1. Har SiS som organisation kunnat erbjuda ett lämpligt placeringsalternativ (N=229)

Positiva kommentarer anger att man haft önskemål om en redan känd institution och fått sitt önskemål tillgodosett:

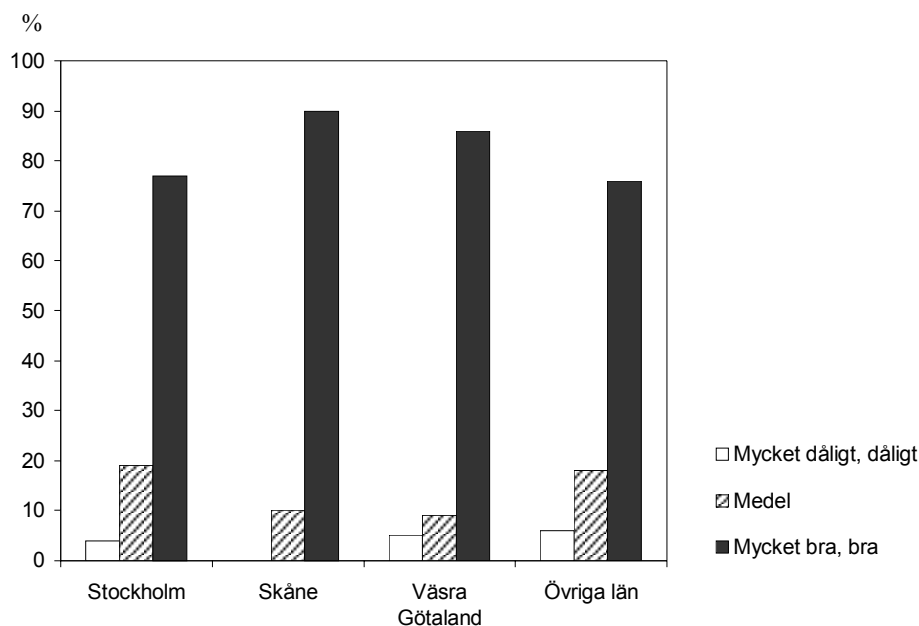
- Kort tid gick från akutplats till önskad utredningsplats.
- Det var ju tur att det fanns plats just på denna institution.
- Geografisk närhet till hemorten positivt.

Av de negativa kommentarerna framkommer främst den dåliga tillgången på placeringsalternativ under perioden:

- Vi fick till svar att inga platser fanns och därför kunde SiS inte hjälpa till.
- Omedelbart omhändertagande kunde ej göras 990701 eftersom det ej fanns §12 plats. (Den unge togs in akut.)
- Trots mycket akut situation fick vi vänta i 14 (!!) dygn.
- Dåligt i den meningen att det endast fanns en plats i hela landet på §12 hem.

Fråga 2. Hur uppfattade Du placeringssekreterarens handläggning av ärendet?

Socialsekreterarna är i hög grad nöjda med insatserna från placeringssekreterarna. I de inkomna svaren är inte mindre än 80 procent uttalat positiva till placeringssekreterarens handläggning. Mest positiva är socialsekreterarna från Skåne (90%). Ingen socialsekreterare från Skåne uttrycker missnöje (se tabell 3, bilaga 1).

Figur 2. Placeringssekreterarens handläggning av ärendet (N=219).

Av kommentarerna framgår att neutrala omdömen kan relateras till att ifrågasvarande placering har skett vid ett tillfälle när man inte haft tillgång till placeringssekreterare eller att placeringen skett efter direktkontakt med institutionerna.

Kommentarer när man valt att ej besvara frågan:

- Sköttes i direktkontakter med institutions X personal och Y's dito.
- Svårt att kommentera då placeringen skedde akut, nattetid. Vi fick själva ringa runt till olika enheter för att hitta plats.

Positiva kommentarer visar att man uppskattat bemötandet från placeringssekreteraren:

- Alltid vänliga och trevliga vid placeringsgruppen i Stockholm.
- Vid mina samtal med olika placeringshandläggare har jag mötts av intresse och engagemang.
- Erbjuds ett bra alternativ för flickan och en god beskrivning av avdelningen.

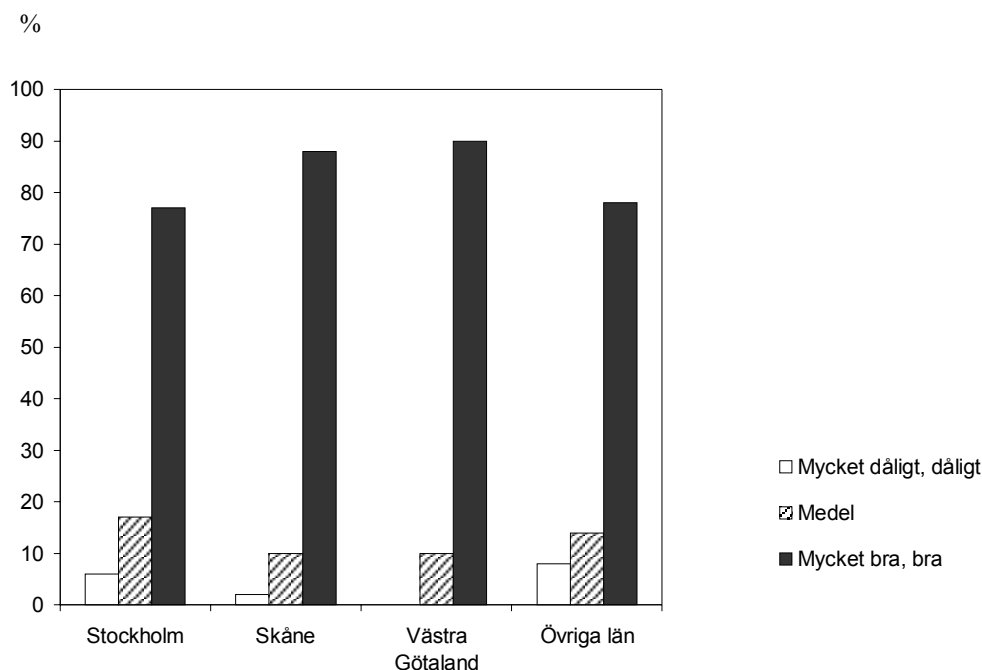
Negativa kommentarer visar att man anvisats fel plats på fel institution och för sent:

- Skickades runt mellan olika placeringssekreterare. Ingen gav klara besked om när/var plats skulle kunna fås.
- Vi hade olika uppfattning om barnets behov – lång tid – osäkert om handläggaren kunde påverka väntetiden.
- Han hade ingen förståelse för att det var för långt bort. Alldeles för lojal mot den egna organisationen.

Fråga 3. Hur uppfattade Du samarbetet mellan socialsekreterare och institution vid uppdragets utformning?

Frågan avser att fånga institutionens förmåga att samarbeta vid utformningen av behandlingsplaner och motsvarande på avdelningar som inte har ett egentligt behandlingsuppdrag. Sammantaget är 82 procent av de inkomna svaren uttalat positiva. Regionalt sett gavs något fler positiva svar från Västra Götaland och Skåne (tabell 3, bilaga 1).

Figur 3. Samarbetet med institutionen vid utformningen av uppdraget (N=237).

Positiva kommentarer visar att socialsekreterarnas förväntningar och önskemål tillgodosetts.

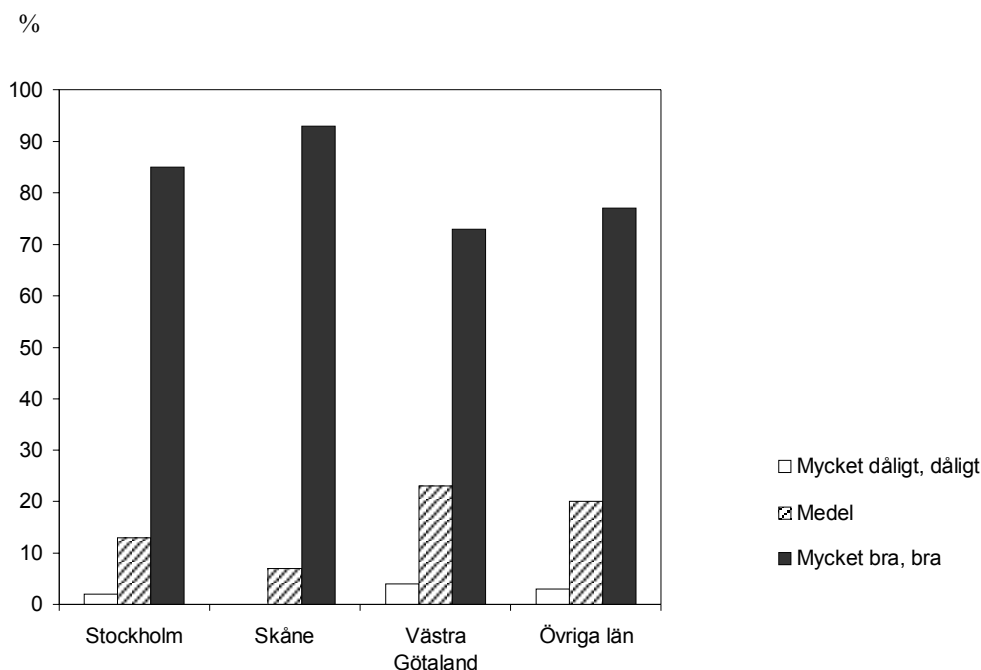
- *Personalen tog emot vårt uppdrag på ett positivt sätt och tillförde egna idéer. Gott samarbete med föräldrarna.*
- *Samarbetet fungerade bra och det fanns en öppenhet för mina förslag och synpunkter.*
- *Diskussionen fördes med institutionen, familjen och socialtjänsten. Institutionen medverkade vid familjerådslag, vilket uppskattades av handläggarna.*

Negativa kommentarer visar att institutionen ibland lovat mer än man kunnat hålla:

- *Institutionen uppgav att de kunde utreda ungdomar med denna problematik. När ungdomen var på plats förändrades situationen.*
- *Uppdraget gavs muntligt vid placeringstillfället. Vid senare kontakt verkade uppdraget oklart.*
- *Lite virrigt och ointresserat intryck då vi kom dit första gången.*

Fråga 4. Hur uppfattade Du institutionens omvårdnadsinsatser gentemot den unge (kost, logi, dagliga rutiner etc.)?

Omvårdnadsarbetet är vid de flesta placeringarna en förutsättning för att nå resultat med andra uppdrag vid en institutionsplacering. Av inkomna svar har 81 procent uttalat sig positivt till omvårdnadsinsatserna. Socialsekreterarna från Skåne och Stockholms län är mer nöjda med institutionernas omvårdnadsinsatser än socialsekreterare från Övriga län (tabell 3, bilaga 1).

Figur 4. Institutionens omvårdnadsinsatser (N=238).

Positiva kommentarer visar att institutionen har tillgodosett elementära behov hos den unge:

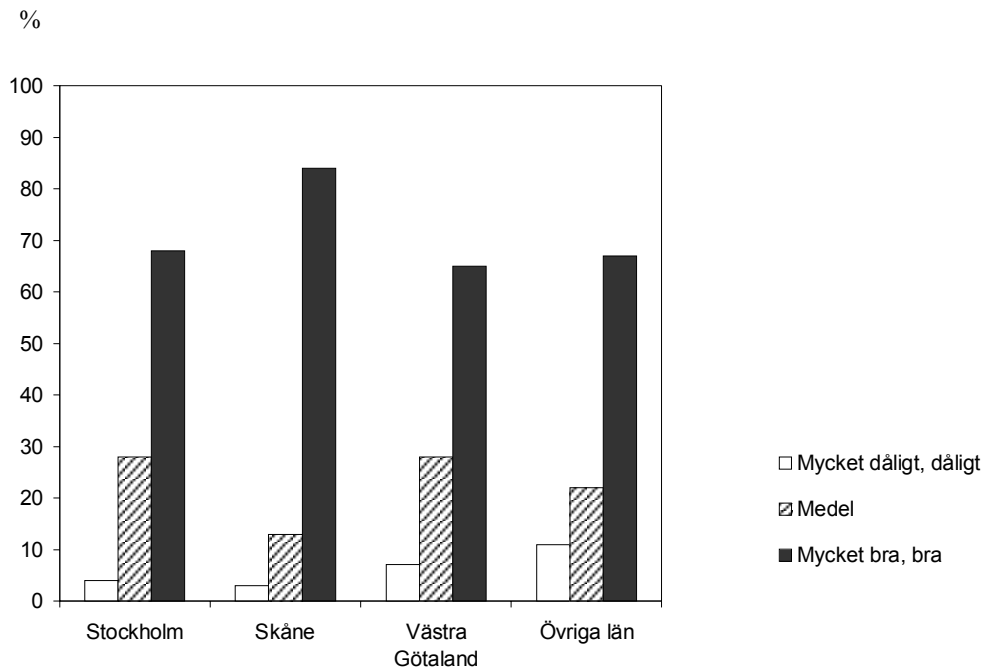
- *Enligt den unge och hans föräldrar har han blivit väl omhändertagen.*
- *Min klient har diabetes och institutionen var mycket noga. Både ungdom och föräldrar kunde känna sig trygga.*
- *Institutionen har verkligen försökt tillgodose ungdomens behov av både stöd och sysselsättning och funnits med som mogna vuxna.*

Negativa kommentarer visar på brister i den psykosociala miljön:

- *Man behandlade honom som om han var likadan, kunde lika mycket, förstod lika mycket som de andra ungdomarna. Det medförde att han lämnades ensam med de andra ungdomarna och för illa av det.*
- *Rutinerna var säkert OK. Det var däremot tråkigt att institutionen inte bättre kunde skydda pojken mot de andra ungdomarna. Han blev utsatt för både fysiskt våld och hot.*
- *Då pojken mådde psykiskt dåligt, själv uttryckte detta och bad vid upprepade tillfällen om hjälp till samtal utan att detta uppmärksammades förrän jag påtalade behovet, anser jag omvårdnaden bristfällig.*

Fråga 5a. Hur uppfattade Du institutionernas insatser avseende den unges beteende t ex kriminalitet, beteendestörning, missbruk, etc?

Frågan försöker fånga institutionernas behandlande insatser enligt en vid definition för att frågan skall ha relevans på akut-, utrednings- såväl som behandlingsplaceringar. Här framkommer att 70 procent av svaren är uttalat positiva till behandlingsinsatserna. Man kan se en positivare inställning bland placeringar gjorda av kommunerna i Skåne (tabell 3, bilaga 1). Utredningsinsatserna kommer att bli särskilt belysta i svaren på fråga 5b.

Figur 5. Institutionens behandlande insatser (N=219).

Positiva kommentarer är kopplade till socialtjänstens förväntningar:

- *Var endast på avgiftning och var nöjd med den.*
- *Bra, syftet var att den unge skulle stanna upp, landa och ta det lugnare, och detta uppfylldes.*
- *Engagerade, kompetenta. Personalen hade tid för ungdomen och stöttade honom inför framtida behandlingsplaner.*

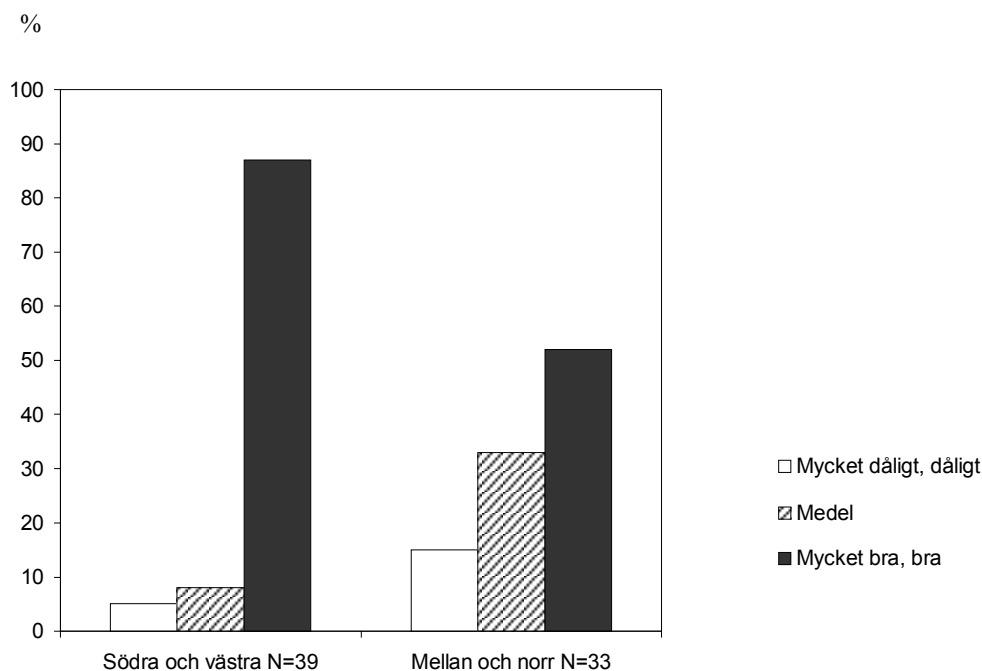
Negativa kommentarer handlar om bristande kompetens hos institutionspersonalen eller oförmåga att se problemen på samma sätt som socialsekreterarna:

- *Personalen blev för "rädda" för A fanns ej tillräcklig kompetens att möta henne i hennes ångest och självdestruktivitet, vilket gjorde A otrygg och skapade "onda cirklar" jag tycker ändå att ni gjorde vad ni kunde.*
- *Avdelningen motarbetade socialtjänsten i vissa avseenden gällande det eventuella missbruket och personalen framförde sina frågetecken till "vad hon gjorde där".*
- *I placeringen på institutionen ingick ej den behandling som klienten var i behov av.*

Fråga 5b. Hur uppfattade Du värdet av utredning och rekommendationer till fortsatt vård av den unge?

Kvaliteten för utredningsverksamheten är reglerad i SiS Interna allmänna råd.

Utredningsplaceringarna utgör en tredjedel av samtliga placeringar. Till dessa har utformats en speciell fråga 5b (bilaga 2). Sammantaget är resultaten likartade som avseende fråga 5a, det vill säga att cirka 70 procent är nöjda. Delas däremot de 72 utredningsuppdragen upp på Södra (24), Västra(15) respektive Mellan (26) och Norra (7) regionerna framkommer en regional skillnad (se också tabell 4, bilaga 1).

Figur 6. Värden av institutionens rekommendationer till fortsatt vård och behandling (N=72).

Positiva kommentarer visar både en uppskattning av ett kvalificerat innehåll och av enhetens förmåga att samverka med den unge och dennes familj:

- *Heltäckande utredning genomförd med mycket respekt för flickan och hennes familj.*
- *Utredningen var allsidig och djupgående samt mycket proffsig utformad. Den var också skriven i en positiv, utvecklande anda och jag tror att klienten kan ha glädje av den under lång tid framöver.*
- *Det ger en klar och tydlig utgångspunkt i den fortsatta vårdplaneringen.*

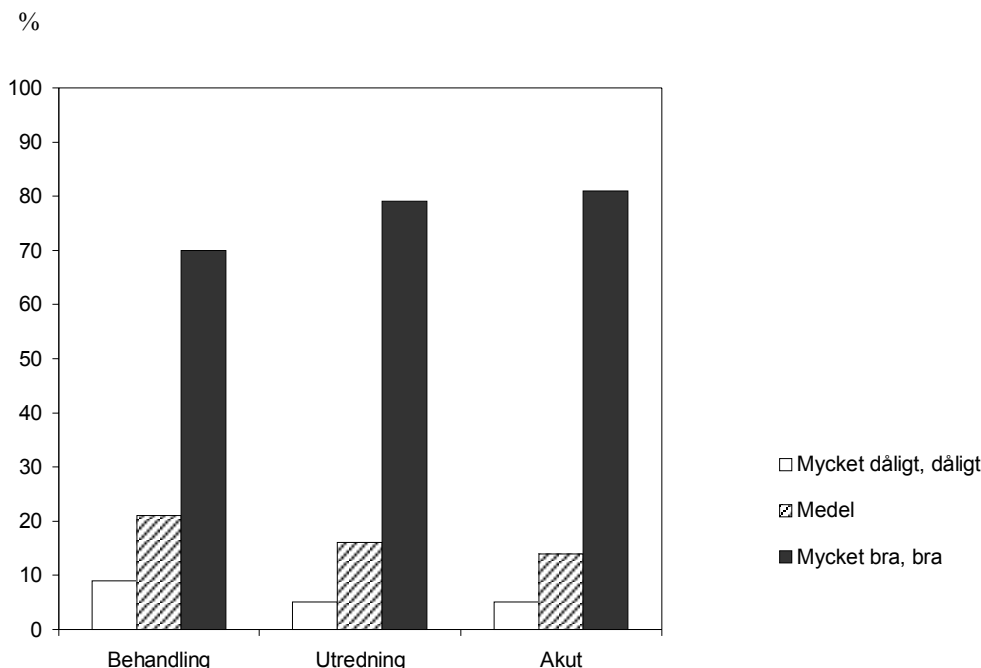
Negativa kommentarer visar att man inte ansett utredningen tillräckligt kvalificerad:

- *Utredningen gav oss inte något vi inte redan kände till. Till stor del utdrag ur våra anteckningar och utredningar. Vi valde att inte följa rekommendationerna till fortsatt vård. Frågeställningarna i uppdraget var ej helt besvarade.*
- *Placeringen efteråt, i enlighet med rekommendationerna, fungerar inte alls. Förmodligen mycket p g a att institutionen inte såg flickans problem fullt ut.*
- *Tyckte att utredningen i vissa avseenden var bristfällig, saknades en del skiftligt som jag istället fick muntligt, speciellt i psykologutredningen. På nåt ställe i utredningen sade utredningen emot sitt eget innehåll. Kompetensen kring LSS bristfällig.*

Fråga 6. Hur uppfattade Du institutionens sociala kontroll av de unga (kontroll av destruktivt beteende, kriminalitet, missbruk och begränsning av rörelsefrihet)?

SiS har särskilda befogenheter som stöd till sitt uppdrag, reglerade i SiS Interna allmänna råd 1997:2. Befogenheterna avser kontroll av den unges beteende och rörelsefrihet. Vi var därför intresserade att få socialsekreterarens syn på hur vi lyckas förhindra avvikelser, våld, missbruk och kriminalitet under placeringen. 78 procent av de svarande anser att insatserna är bra eller mycket bra. Det sammantagna resultatet är efter omvårdnad den aspekt av en institutionsplacering som uppfattas mest positivt. Skillnaden är större mellan olika

placeringsformer än mellan regionerna (tabell 2 och 4, bilaga 1). Behandlingsavdelningarna uppfattas något mindre positivt än utrednings- och akutavdelningar.

Figur 7. Institutionens förmåga till social kontroll (N=235)

Positiva kommentarer som visar att man uppskattar hög grad av kontroll men även förmågan att förankra kontrollen hos socialsekreteraren framkommer i ett flertal kommentarer:

- *Genomtänkt permission efter överenskommelse med socialtjänsten. God kontroll även i övrigt.*
- *Fyrkantighet och skydd var en verksam del av behandlingstanken.*
- *Stark social kontroll men med en känsla för den unge som jag upplever ofta saknas på SiS inst.*

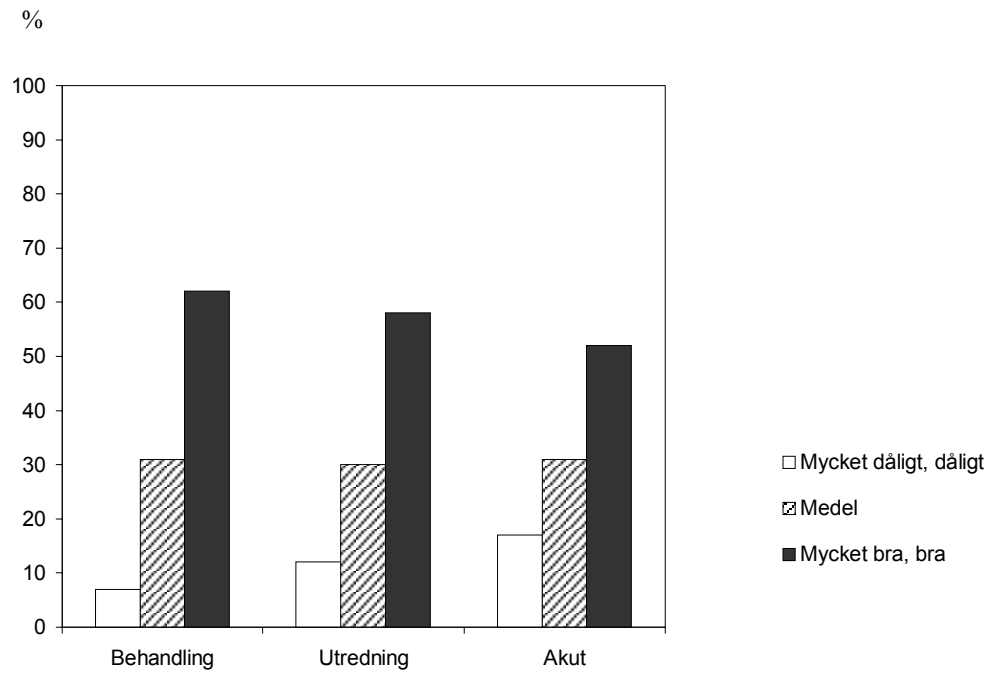
Negativa kommentarer tar upp avvikelser men även bristande förmåga att utöva social kontroll inne på avdelningarna:

- *En ungdom lyckades utföra en tatuering på min klient på en toalett. Det måste tagit ett tag och de blev inte upptäckta och hur fick den ungdomen in redskapen till tatueringen?*
- *D rymde 3 ggr samt kunde röka hasch en gång inne på institutionen.*
- *Missnöjd med hur exempelvis hanteringen av ungdomens pengar sköttes. Vid båda rymningarna hade ungdomen mer än 500 kr med sig. Önskan om bättre koll på ungdomarnas inbördes relationer.*

Fråga 7. Hur uppfattade Du institutionens undervisning av den unge (skola, arbetsträning, etc.)?

Frågeställningen är utformad för att omfatta både undervisning och arbetsträning för att kunna fånga de ungdomar som inte deltar i traditionell gymnasieundervisning utan till exempel i individuella program. Här är socialtjänsten nöjd i 57 procent av de inkomna svaren. Resultatet är ett av de minst positiva. Vi har valt att i figur 8 redovisa siffrorna för respektive behandlingsverksamhet (tabell 2, bilaga 1). Enligt SiS skolplan har inte akut- och

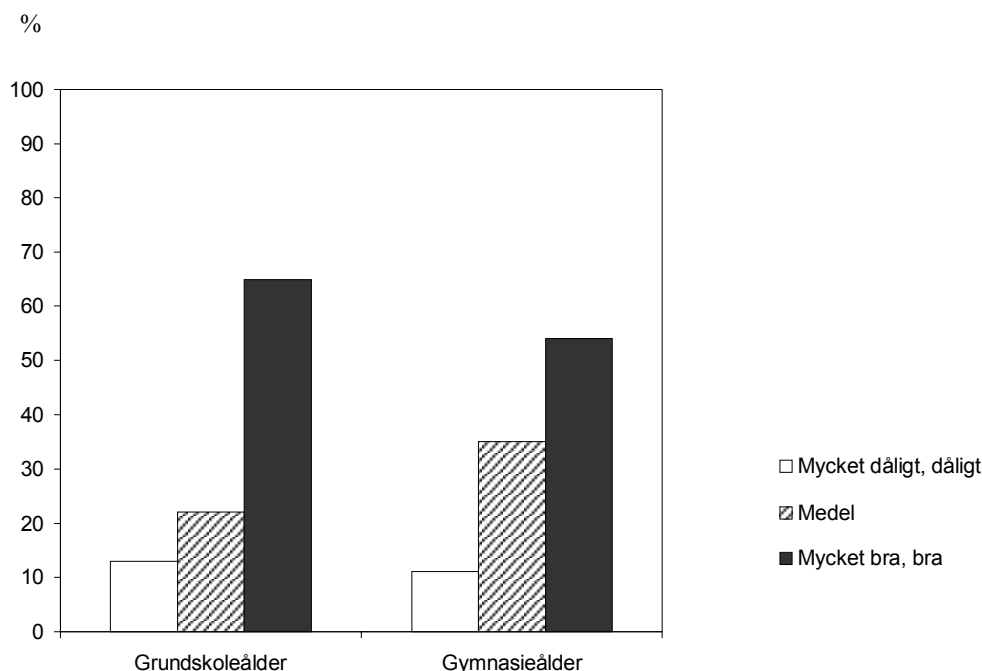
utredningsverksamheterna i uppdrag att tillhandahålla fullständig grundskola eller gymnasieundervisning, medan så är fallet för behandlingsavdelningarna. Här finns ett bortfall på en tredjedel. Två tredjedelar av bortfallet avser akutplaceringar varför resultatet bör tolkas med försiktighet.

Figur 8. Institutionens undervisning/arbetsträning (N=175).

Eftersom stor uppmärksamhet riktats mot SiS skolverksamhet har vi delat upp svaren för klienter som är skolpliktiga och dem som med hänsyn till åldern hör hemma i gymnasieskolan (figur 9).

Man finner att 65 procent av socialsekreterarna för eleverna i grundskoleåldern är nöjda jämfört med drygt hälften av socialsekreterarna för de äldre eleverna.

Figur 9. Institutionens undervisning/arbetsträning fördelat efter om ungdomarna är skolpliktiga eller icke skolpliktiga (N=175).

Positiva svar avser oftast ett gott innehåll i skolan eller en bra sysselsättning i stället för traditionell skola:

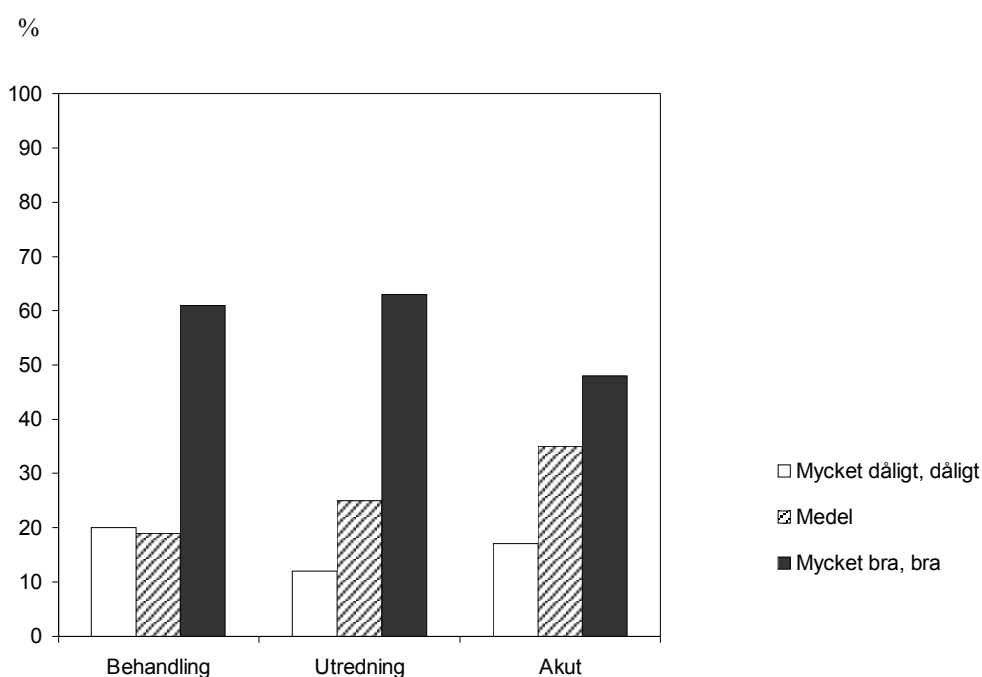
- Under placeringen gjordes en grundlig testning av den unges kunskapsnivå i olika ämnen vilket var mycket bra.
- Skolan slöt upp kring H. och fick honom att börja läsa igen. En överföring gjordes också till den gymnasieskola han skulle gå i, vilket var bra.
- Hade ej någon undervisning, men fick möjlighet att snickra vilket han tyckte var mycket bra.

Negativa kommentarer avser oftast utebliven undervisning:

- Trots önskemål om att C. skulle få hjälp med undervisning ordnades ej detta.
- Det fanns ingenting av detta.
- Existerade inte – akutavdelning.

Fråga 8. Hur uppfattade Du institutionens arbete med den unges föräldrar och anhöriga?

Att involvera anhöriga i institutionsarbetet är tankar och ambitioner som ofta kommer till uttryck inom SiS. Av SiS verksamhetsplan för år 2000 framgår att man de senaste åren gjort omfattande satsningar, såväl utbildning som utvecklingsarbete inom familje- och nätverksområdet. Av SiS Etiska regler framgår att institutionerna skall involvera den unges anhöriga. 57 procent av socialsekreterarna är nöjda med institutionens arbete med den unges föräldrar/anhöriga. Resultatet är det lägsta bland samtliga delfrågor. Frågan uppfattas enligt kommentarerna inte relevant vid akutplaceringar. Resultatet är också något positivare vid utrednings- och behandlingsplaceringar (tabell 2, bilaga 1). Det finns ett bortfall på 22 procent för frågan varför resultatet bör tolkas med försiktighet. Av bortfallet avser två tredjedelar akutplaceringar.

Figur 10. Institutionens arbete med den unges föräldrar/anhöriga (N=200).

Positiva kommentarer visar att socialtjänsten uppskattar uttalade ambitioner att arbeta med anhöriga men också att man vid kortare placeringar ansträngt sig för att nå den unges föräldrar.

- *Avdelningen har enligt min mening en tillåtande attityd och ser ungdomens behov av kontakt med sina föräldrar. Avdelningen var mycket snabb med att informera föräldrarna.*
- *Föräldrarna var på familjevecka vilket de uppskattade mycket. Även socialtjänsten uppskattade detta.*
- *Genomtänkt vilka som var viktiga i ett stort nätverk.*

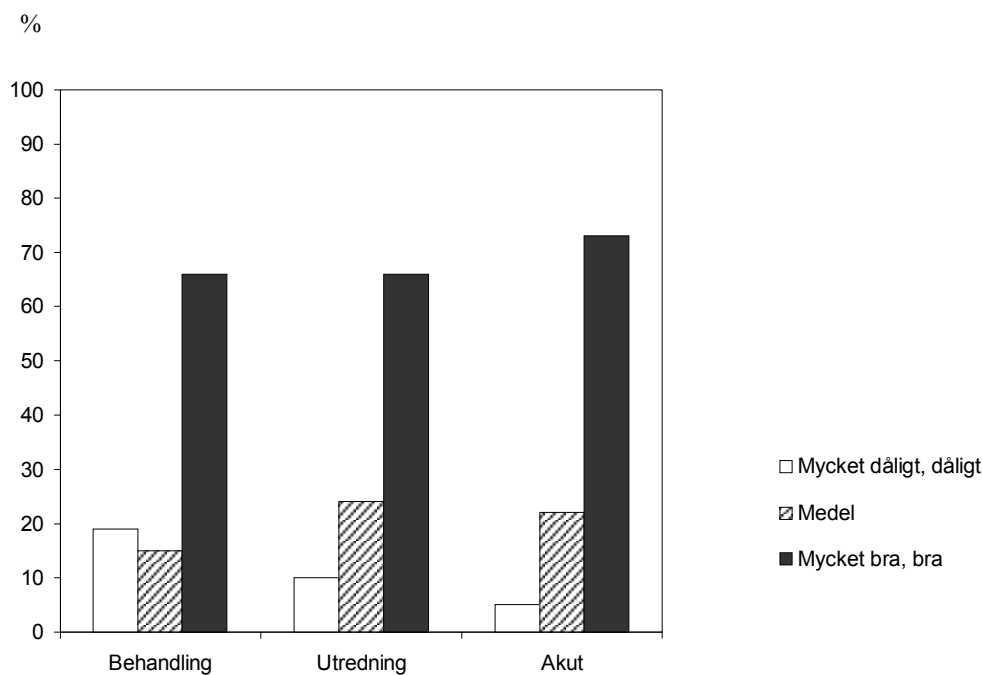
Negativa kommentarer visar att man ej samarbetat med anhöriga eller att det gjorts på ett oprofessionellt sätt:

- *Föräldrarna var mycket samarbetsvilliga men fick aldrig bli delaktiga.*

- *Modern oinformerad. Svårt att få till stånd ett samarbete för att få föräldrarna delaktiga. Trots påstötningar från socialtjänsten gick det inte att få ihop en tid för möte med föräldrar och personal.*
- *Enskilda i personal tog ej förälders situation på allvar och fick förälder att känna sig besvärad och gav irrelevanta råd om förälders livsföring.*

Fråga 9. Hur uppfattade Du planering och genomförande av utslussning och utskrivning av den unge?

I regleringsbrevet (regeringens uppdrag till SiS) framgår SiS ansvar att utforma vården utifrån en helhetssyn där SiS verksamhet ingår i en planerad vårdkedja. Särskild vikt skall läggas vid samarbete med socialtjänsten. En särskilt upprättad plan för utslussning skall finnas vid utskrivningen. 69 procent av socialsekreterarna är nöjda eller mycket nöjda med SiS planering och genomförande av utslussning och utskrivning av den unge. Enligt kommentarerna har man valt att ej besvara frågan när placeringen avbrutits eller i de fall socialtjänsten ej lämnat uppdrag till institutionen att medverka i utslussning. Figur 11 redovisar resultaten efter institutionens uppdrag. Akutavdelningarna får något färre missnöjda svar än behandlings- och utredningsavdelningar angående hur man lyckats med utslussning och utskrivning (tabell 2, bilaga 1).

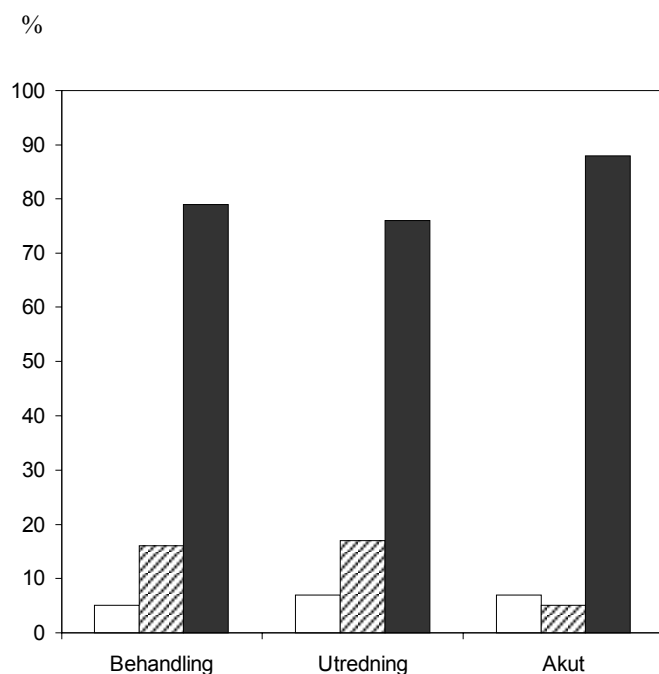

Figur 11. Institutionens utslussning och utskrivning av den unge (N=220).

Positiva kommentarer visar både på gott samarbete med socialsekreteraren och att planeringen har resulterat i bra alternativ efter utskrivningen:

- *Det blev bra, vi fick hjälp med kontakten med den institution den unge skulle till efteråt. Han bereddes plats på den önskade inst.*
- *Utslussningen och planeringen kring utskrivning började i god tid och i samarbete med undertecknad. Inst. bedriver idag eftervård av den unge.*
- *Det har fungerat utomordentligt samt att hitta en lämplig folkhögskola var suveränt.*

Negativa kommentarer visar dåligt samarbete med socialtjänsten och att utskrivningen har genomförts i all hast:

- *Socialtjänsten fick info samma dag som S skulle flytta av S själv. Ingen informerade föräldrarna. Det har även varit svårt att få tillstånd möten mellan personal och socialtjänst.*
- *Vi hade ont om tid att hitta ett alternativ. Inst. ville bli av med henne så fort som möjligt oavsett om vi hittade rätt behandlingshem för henne eller inte.*
- *Vid utskrivningstillfället skulle R omplaceras. Vid flytten hade personalen packat hans saker i bland annat svarta sopsäckar.*

Figur 12. Skulle socialsekreteraren förorda en ny placering på samma institution (N=241).

Fråga 10. Skulle Du i ett liknande ärende förorda en placering på samma institution/avdelning?

Av de svarande socialsekreterarna skulle 82 procent välja att göra om en liknande placering. 12 procent är tveksamma och 6 procent av socialsekreterarna skulle inte ha gjort om en liknande placering. Undersökningens resultat presenteras även uppdelat på olika behandlingsformer – behandling, utredning, akut- och LSU-vård. Akutplaceringarna har flera ja-svar än behandlings- och utredningsärendena. LSU-placeringarna var totalt 8,5 av de ansvariga socialsekreterarna svarade att de önskar en ny placering på samma institution medan 3 har valt att ej besvara denna fråga.

I en liknande undersökning våren 1997 (SiS, internt material) ställdes en likalydande fråga. Tre av fyra placerande socialsekreterare skulle enligt den undersökningen ha gjort om placeringen på samma institution. Skillnaden mellan undersökningarna tyder på att socialtjänstens uppfattning om SiS är stabilt positiv. Detta trots att placeringsbelastningen har varit avsevärt mycket högre under den gångna perioden än vid förra undersökningstillfället. Man kan i kommentarerna i anslutning till frågan finna relativt harmlösa förklaringar till missnöje i föreliggande undersökning jämfört med vad som kom fram vid undersökningen för tre år sedan.

Det finns inga större skillnader mellan regioner, län eller avdelningstyper avseende denna fråga. Störst skillnader ser man mellan placeringstyper vilket redovisas i ovanstående figur.

Positiva kommentarer visar att socialsekreterarna upplevt en förbättring jämfört med sina tidigare erfarenheter. Flera positiva kommentarer poängterar betydelsen av samarbete:

- *Jag är jättenöjd! Samarbete har fungerat bra. Ni har utvecklats sedan den förra flickan jag hade hos er. Allt har fungerat bra. Tillsammans med den här flickan har ni gjort ett jättejobb.*
- *Utan tvekan! Jämfört med tidigare placeringar av akut art var denna placering den mest lyckade.*
- *Samarbetet med institutionen har gått mycket bra. Trevlig och engagerad personal, med bra handlag gentemot ungdomar. Rekommenderas varmt!*
- *Har under 30 års tid varit med om olika placeringar på ungdomsvårdskolor och SiS-hem och ofta fått dåliga resultat. Den här institutionen och personalen har varit tvärtom. Idérika, flexibla, uthålliga, professionella.*
- *Sammantaget har avdelningen gjort ett mycket bra jobb. Personalen har varit bra att tala med, tydliga och lätta att samarbeta med.*
- *Det är en avdelning med tydlig struktur och konsekvent behandling eller bemötande. Personalen är lätt att samarbeta med och är engagerade i arbetet.*

Negativa kommentarer handlar oftast om låg professionell kompetens och oförmåga till samarbete med socialtjänsten:

- *Det som framförallt gick som en röd tråd under placeringen var de dubbla budskapen. Jag tyckte dessutom att bemötandet av föräldrarna var mindre bra.*
- *Definitivt inte då det saknas kompetens för att handskas med denna problematik.*
- *Otillfredsställande samarbete. Socialsekreterare slussades runt mellan olika personer och ingen ville uttala sig om utredningsresultatet. Socialsekreterare blev sedan mycket otrevligt bemött av X när hon kom tillbaka från semestern.*
- *Förmodligen har institutionen handlat utifrån en behandlingsmodell vilket var mycket olyckligt då vi hade ett utredningsuppdrag. Viktigt att vi är uppdragsgivare och att man måste diskutera med oss först.*
- *Både ja och nej. Avdelningen har gjort ett jättearbete med Markus – samarbetet har fungerat – men en kille med Markus problem bör inte placeras på en sådan avdelning.*
- *Tror att en speciell institution för detta klientel behövs men i brist på annat skulle jag antagligen välja den här institutionen igen.*

En korrelationsmatris (tabell 5, bilaga 1) visar att en eventuell ny placering på samma institution samvarierar med frågorna om behandling, utslussning och samarbete, social kontroll och omvårdnad i nämnd ordning. Den enda av de övriga frågorna som inte hade en signifikant korrelation med önskan om ny placering var frågan om placeringssekreterarens insatser, vilket visar att placeringssekreterarens insatser även i framtiden bör utvärderas med särskilda frågor.

Diskussion och sammanfattning

Socialekreterarna och även institutionerna har på ett positivt sätt tagit till sig enkäten trots att den innebar ett ytterligare arbetsmoment för dem. Institutionerna distribuerade enkäterna och kontrollerade att de återsändes och i vissa fall även sammanställde dem. I kontakterna med framförallt personer från institutionerna som haft ansvar för sammanställningen, har det under provperioden inte framförts några negativa reaktioner från socialekreterarna. Från verksamheten finns ett flertal positiva reaktioner, framförallt från avdelningsföreståndare och institutionschefer som sett möjligheterna i användandet av socialtjänstenkäten för att skapa återkoppling i behandlingsarbetet, ett arbete där det vanligtvis är svårt att avläsa resultat.

Resultaten står i god överensstämmelse med flertalet verksamhetsföreträdarens erfarenheter. Inte minst efterfrågan på institutionsplatser har varit känd vid de flesta institutionerna de senaste två åren. Sammantaget är resultaten positivare än väntat. Resultaten återspeglar inte de negativa bilder som stundtals fått stor genomslagskraft i media.

Samarbete mellan socialtjänsten och SiS är en av de frågor som erhållit mest positiva omdömen av socialekreterarna. Denna fråga har också visat sig vara en av dem som samvarierar med ställningstagandet till en ny placering. Ett välfungerande samarbete med socialtjänsten påverkar sannolikt resultaten på övriga frågor i positiv riktning. Vid vissa frågor finns stort svarsbortfall förmodligen för att frågorna uppfattats som icke-relevanta. Så är det sannolikt vid till exempel frågorna om undervisning vid akutplaceringar av ungdomar. Institutionerna har skyldighet att ge minst fem timmars undervisning per dag även vid en akutplacering, vilket socialekreterarna inte alltid tycks känna till.

Undervisning och arbetsträning är en av de lägst värderade områdena i enkäten. Delvis kan det bero på att socialekreterarna är dåligt informerade om institutionernas verksamhet. Institutionerna tycks inte ge tillräckligt tydlig information om hur undervisningen är organiserad. SiS har efter att resultaten blev kända vidtagit åtgärder för att förstärka undervisningen på institutionerna.

Anledningen till att familjearbetet bedöms lägre än till exempel social kontroll och omvårdnad, kan bero på att arbete med föräldrar och nätverk traditionellt har uppfattats viktigare inom socialtjänsten än på institutionerna. På SiS institutioner har omfattande satsningar gjorts på familje- och nätverksområdet i form av utbildning och utvecklingsprojekt. Hittills genomförda satsningar är nu föremål för en särskild utvärdering av SiS FoU. Resultaten i enkäten hade eventuellt kunnat användas för att se om satsningarna på familjearbetet blivit synliga för socialtjänsten.

Fyra av fem socialekreterare har angett att de skulle göra motsvarande placering på samma institution. Frågan har avgörande betydelse för institutionerna på sikt, som har behov att

bibehålla en positiv efterfrågan på sina tjänster. I perioder av överfulla institutioner får socialsekreterarens värdering av institutionen inte samma betydelse eftersom hon saknar valmöjligheter. På sikt är dock frågan av vital betydelse för den institutionsledning som vill vinnlagga sig om att bibehålla eller förbättra kvaliteten av sin verksamhet.

SiS har erfarit främst negativ massmedial uppmärksamhet under de senaste åren. Senast har avvikningarna varit på tapeten. Avvikningsdebatten har dock i huvudsak förts i Stockholmsmedia. I denna region har verksamhetsföreträdare tidigare upplevt en kritisk inställning till den särskilda ungdomsvården. Föreliggande utredning ger inte stöd för en sådan regional skillnad (tabell 3, bilaga 1). Tvärtom är socialsekreterarna i Stockholms län positivare än socialsekreterarna i övriga län ifråga om hur institutionerna lyckas med social kontroll. I fråga om en eventuell ny placering på samma institution är socialsekreterarna i Stockholmsområdet lika positiva som i Skåne och Övriga län medan Västra Götaland uppvisar en något mindre nöjd attityd. Goda kunskaper om socialsekreterarnas bedömning av placeringarna är en viktig förutsättning för verksamhetens utveckling.

Förslag till fortsatta utvärderingar

SiS förordar i sin verksamhetsplan för år 2001 fortsatt användning av socialtjänstenkäten. Det är viktigt att hitta former för hur centrala och lokala mål relaterade till enkäten kan formuleras, samt hur målen relateras till socialsekreterarnas tillfredställelse eller missnöje med verksamheten. För att kunna mäta förändring bör återkommande representativa centrala insamlingar göras. För jämförbarhetens skull bör enkätens nuvarande innehåll behållas i möjligaste mån.

LSU-vården utgjorde under hösten 1999 endast en liten del av SiS verksamhet. Det har därför inte varit meningsfullt att redan nu jämföra LSU med LVU-vården. I dag utgör dock LSU en så stor andel av SiS verksamhet att om undersökningen genomfördes i dag skulle en sådan jämförelse vara möjlig. Verkställigheten av LSU-vården skall genomföras i nära samarbete med socialnämnden i den dömdes hemort. Samarbetet mellan SiS och socialtjänsten är inte lika självklart som vid en LVU-placering. Socialtjänstenkäten kan fungera pådrivande för både institutioner och socialtjänsten att etablera sådant samarbete även vid LSU-placeringar.

Under provperioden har röster höjts för att frågorna som berör skolundervisningen borde kompletteras för att klargöra vad missnöjet består av. Alternativen är att komplettera den nuvarande enkäten med tilläggsfrågor under en period eller att utarbeta en särskild enkät med relevanta skolfrågor till ett urval av socialsekreterare.

Det vore oklokt att nöja sig med att drygt 8 av 10 socialsekreterare är beredda att göra om en liknande placering. Ansträngningarna bör riktas på de socialsekreterare som är tveksamma eller negativa. Brukarenkäten bör användas som ett instrument för felsökning. Den chef som får en negativ utvärdering bör inte släppa ärendet förrän han eller hon vet hur missnöjet eller missförhållandena kan rättas till. I marknadsföringssammanhang hävdas att en missnöjd kund förmedlar sin negativa uppfattning till tio andra personer. Om samma gäller inom socialtjänsten kan det vara förklaringen till att man som institutionschef ibland upplever att ett misslyckande leder till att det dröjer ett bra tag innan man får en ny förfrågan från den kommunen. Flera institutionschefer har förmedlat att man efter negativ respons till socialtjänstenkäten tar kontakt med socialförvaltningen. Vid kontakten ger man socialsekreteraren eller dennes chef möjligheter att utveckla vad det är man varit missnöjd med. Lyckas man rätta till eventuella missförstånd eller ge realistiska utfästelser om att rätta

till sådant man misslyckats med kan kontakten leda till fortsatt gott samarbete med förvaltningen.

På 60- och 70-talen fanns en ganska allmänt kritisk inställning till institutionsvård. En del av kritiken gällde institutionernas slutenhet mot omvärlden. Slutenheten, menade man, gav möjligheter till oönskade och okontrollerade processer inom organisationen. I en öppen verksamhet är det lätt för omvärlden och institutionsledningen att observera och vidta åtgärder mot oönskade inslag i verksamheten. Enkäten har på ett tydligt sätt visat att den kan bidra till större öppenhet i SiS verksamhet och därmed bidra till att stärka både vårdkvaliteten och säkerheten i omvårdnaden av ungdomarna.

Referenser

- Gerdner, A. (1998) *LVM-vårdens kvalitet enligt socialtjänstens bedömning*. Statens institutionsstyrelse, FoU-enheten. Rapport nr 1.
- Gerdner, A. (2000) *Utfall ock kvalitet inom LVM-vården. Uppföljning av Lunden och Älvgården*. Statens institutionsstyrelse, FoU-enheten. Rapport nr 3/00.
- Lagercrantz, K.(1998) *Egenutvärdering i socialt arbete. Från idé till praktik*. Kommunförbundet Skåne. FoU Skåne. Skriftserie 1998:3.
- Riksrevisionsverket (1996) *Balanced score card i myndigheterna*.
- Sandell, G. & Olsson, J. (1998) *Bli sedd, välja väg och förändras. Utvärdering av utredningsarbetet vid Villa Ljungbacken – en ungdomsinstitution inom SiS*. Statens institutionsstyrelse, FoU-enheten. Rapport 2/98.
- Socialstyrelsen (1995) *Att utveckla kvalitet i socialtjänsten. En introduktion*. SoS-rapport 1995:19.
- SiS (1997) *Internt material*. Förslag till strukturplan för vården vid de särskilda ungdomshemmen. Opublicerad.

BILAGA 1

Tabell 1 Antal inkomna svar av utskickade enkäter fördelat per institution.

Institutioner	Antal utskickade enkäter	Antal inkomna svar
Bergsmansgården	6	5
Björkbacken	0	0
Brättegården	13	11
Bärby	20	17
Eken	0	0
Eknäs	28	21
Fagared	7	7
Folåsa	4	3
Granhult	11	11
Gräskärr	5	5
Hammargården	10	6
Utr.h. Hässleholm/Perstorp	9	9
Högantorp	10	9
Johannisberg	6	5
Klockbacka	9	8
Ljungaskog	15	12
Lunden	12	12
Långanässkolan	14	12
Lövsta	7	6
Margretelund	28	26
Nereby	7	4
Ryds brunns skola	8	8
Råby	19	15
Sirius	20	13
Stigbyskolan	3	2
Sundbo	15	11
Sävastgården	6	5
Tunagården	0	0
Vemyra	5	5
Villa Ljungbacken	4	3
Åbygården	1	0
Öxnevalla	7	7
Antal	309	258

Tabell 2 Enkätsvaren uppdelade på placeringsform.

Enkätfrågor		Placeringstyp							
		Behandling		Utredning		Akut		LSU	
		N	%	N	%	N	%	N	%
1. Hur väl kunde SiS som organisation erbjuda ett lämpligt placeringsalternativ ?	Missnöjda	7	11,9	14	19,2	18	19,8	0	0
	Varken eller	10	16,9	18	24,7	12	13,2	1	16,7
	Nöjda	42	71,2	41	56,2	61	67,0	5	83,3
	Totalt	59	100	71	100	91	100	6	100
2. Hur uppfattade Du placeringssekreterarens handläggning av ärendet ?	Missnöjda	3	5,8	2	2,9	4	4,3		
	Varken eller	8	15,4	12	17,6	12	12,8	1	20
	Nöjda	41	78,8	54	79,4	78	83,0	4	80
	Totalt	52		68		94		5	
3. Hur uppfattade Du samarbetet med institutionen vid utformningen av uppdraget ?	Missnöjda	1	1,6	6	7,8	5	5,4		
	Varken eller	5	8,1	10	13,0	15	16,1	1	20
	Nöjda	56	90,3	61	79,2	73	78,5	4	80,0
	Totalt	62		77		93		5	
4. Hur uppfattade Du institutionens omvårdnadsinsatser gentemot den unge ?	Missnöjda	1	1,5	2	2,6	3	3,5		
	Varken eller	11	16,2	11	14,1	15	17,4	2	33,3
	Nöjda	56	82,4	65	83,3	68	79,1	4	66,7
	Totalt	68		78		86		6	
5a. Hur uppfattade Du institutionens insatser avseende den unges beteende ?	Missnöjda	3	4,7	7	9,7	6	7,8		
	Varken eller	15	23,4	14	19,4	18	23,4	3	50
	Nöjda	46	71,9	51	70,8	53	68,8	3	50
	Totalt	64		72		77		6	
5b. Hur uppfattade Du värdet av utredning och rekommendationer till fortsatt vård av den unge ?	Missnöjda			7	10				
	Varken eller	1	100	13	18,6				
	Nöjda			50	71,4			1	100
	Totalt	1		70				1	
6. Hur uppfattade Du institutionens sociala kontroll av den unge ?	Missnöjda	6	9,1	4	5,3	4	4,6		
	Varken eller	14	21,2	12	15,8	12	13,8		
	Nöjda	46	69,7	60	78,9	71	81,6	6	100
	Totalt	66		76		87		6	
7. Hur uppfattade Du institutionens undervisning av den unge ?	Missnöjda	4	7,3	8	12,1	8	16,7	1	16,7
	Varken eller	17	30,9	20	30,3	15	31,3	3	33,3
	Nöjda	34	61,8	38	57,6	25	52,1	3	50
	Totalt	55		66		48		6	
8. Hur uppfattade Du institutionens arbete med den unges föräldrar/anhöriga ?	Missnöjda	12	20,3	9	12,5	11	17,5		
	Varken eller	11	18,6	18	25,0	22	34,9	3	50
	Nöjda	36	61,0	45	62,5	39	47,6	3	50
	Totalt	59		72		63		6	
9. Hur uppfattade Du planering och genomförande av utslussning utskrivning av den unge ?	Missnöjda	12	18,6	7	9,8	4	5,1		
	Varken eller	10	15,6	17	23,9	17	21,5	2	33,3
	Nöjda	42	65,6	47	66,2	58	73,4	4	66,7
	Totalt	64		71		79		6	
10. Skulle Du i ett liknande ärende förorda en placering på samma institution/avdelning ?	Missnöjda	3	4,5	5	6,6	6	6,5		
	Varken eller	11	16,4	13	17,1	5	5,4		
	Nöjda	53	79,1	58	76,3	82	88,2	5	100
	Totalt	67		76		93		5	

Tabell 3 Enkätsvaren uppdelade på region.

Enkätfrågor		Region							
		Syd		Väst		Mellan/Öst ra		Norr	
		N	%	N	%	N	%	N	%
1. Hur väl kunde SiS som organisation erbjuda ett lämpligt placeringsalternativ ?	Missnöjda	7	10,6	9	17,0	19	19,8	4	28,6
	Varken eller	13	19,7	10	18,9	15	15,6	3	21,4
	Nöjda	46	69,7	34	64,2	62	64,6	7	50,0
	Totalt	66		53		96		14	
2. Hur uppfattade Du placeringssekreterarens handläggning av ärendet ?	Missnöjda	2	3,4	1	1,9	6	6,5		
	Varken eller	4	6,8	10	18,5	19	20,4		
	Nöjda	53	89,8	43	79,6	68	73,1	13	100
	Totalt	59		54		93		13	
3. Hur uppfattade Du samarbetet med institutionen vid utformningen av uppdraget ?	Missnöjda	3	4,6	3	5,3	5	5,0	1	7,1
	Varken eller	7	10,8	7	12,3	14	13,9	3	21,4
	Nöjda	55	84,6	47	82,5	82	81,2	10	71,4
	Totalt	65		57		101		14	
4. Hur uppfattade Du institutionens omvårdnadsinsatser gentemot den unge ?	Missnöjda			2	3,6	4	3,9		
	Varken eller	6	9,4	12	21,4	18	17,5	3	20,0
	Nöjda	58	90,6	42	75,0	81	78,6	12	80,0
	Totalt	64		56		103		15	
5a. Hur uppfattade Du institutionens insatser avseende den unges beteende ?	Missnöjda	3	5,3	2	3,8	11	11,5		
	Varken eller	13	22,8	15	28,8	19	19,8	3	21,4
	Nöjda	41	71,9	35	67,3	66	68,8	11	78,6
	Totalt	57		52		96		14	
5b. Hur uppfattade Du värdet av utredning och rekommendationer till fortsatt vård av den unge ?	Missnöjda	2	8,3			3	11,5	2	28,6
	Varken eller	1	4,2	2	13,3	9	34,6	2	28,6
	Nöjda	21	87,5	13	86,7	14	53,8	3	42,9
	Totalt	24		15		26		7	
6. Hur uppfattade Du institutionens sociala kontroll av den unge ?	Missnöjda	1	1,6	2	3,6	10	9,8	1	6,7
	Varken eller	11	17,7	7	12,5	17	16,7	3	20,0
	Nöjda	50	80,6	47	83,9	75	73,5	11	73,3
	Totalt	62		56		102		15	
7. Hur uppfattade Du institutionens undervisning av den unge ?	Missnöjda	3	5,9	5	11,9	13	18,6		
	Varken eller	17	33,3	13	31,0	20	28,6	4	33,3
	Nöjda	31	60,8	24	57,1	37	52,9	8	66,7
	Totalt	51		42		70		12	
8. Hur uppfattade Du institutionens arbete med den unges föräldrar/anhöriga ?	Missnöjda	10	17,9	7	14,6	15	18,3		
	Varken eller	14	25,0	13	27,1	25	30,5	2	14,3
	Nöjda	32	57,1	28	58,3	42	51,2	12	85,7
	Totalt	56		48		82		14	
9. Hur uppfattade Du planering och genomförande av utslussning utskrivning av den unge ?	Missnöjda	6	10,0	5	9,6	12	12,8		
	Varken eller	11	18,3	8	15,4	23	24,5	4	28,6
	Nöjda	43	71,7	39	75,0	59	62,8	10	71,4
	Totalt	60		52		94		14	
10. Skulle Du i ett liknande ärende förorda en placering på samma institution/avdelning ?	Missnöjda	4	5,9	2	3,5	8	7,8		
	Varken eller	8	11,8	6	10,5	12	11,8	3	21,4
	Nöjda	56	82,4	49	86,0	82	80,4	11	78,6
	Totalt	70		63		110		15	

Tabell 4 Enkätsvaren uppdelade på län

Enkätfrågor		Län							
		Stockholm		Skåne		Västra Götaland		Övriga län	
		N	%	N	%	N	%	N	%
1. Hur väl kunde SiS som organisation erbjuda ett lämpligt placeringsalternativ ?	Missnöjda	8	16,3	7	16,7	5	10,9	19	20,7
	Varken eller	8	16,3	10	23,8	10	21,7	13	14,1
	Nöjda	33	67,3	25	59,5	31	67,4	60	65,2
	Totalt	49		42		46		92	
2. Hur uppfattade Du placeringssekreterarens handläggning av ärendet ?	Missnöjda	2	4,3			2	4,8	5	5,7
	Varken eller	9	19,1	4	9,5	4	9,5	16	18,2
	Nöjda	36	76,6	38	90,5	36	85,7	67	76,1
	Totalt	47		42		42		88	
3. Hur uppfattade Du samarbetet med institutionen vid utformningen av uppdraget ?	Missnöjda	3	5,8	1	2,4			8	8,4
	Varken eller	9	17,3	4	9,5	5	10,4	13	13,7
	Nöjda	40	76,9	37	88,1	43	89,6	74	77,9
	Totalt	52		42		48		95	
4. Hur uppfattade Du institutionens omvårdnadsinsatser gentemot den unge ?	Missnöjda	1	1,8			2	4,2	3	3,3
	Varken eller	7	12,7	3	7,0	11	22,9	18	19,6
	Nöjda	47	85,5	40	93,0	35	72,9	71	77,2
	Totalt	55		43		48		92	
5a. Hur uppfattade Du institutionens insatser avseende den unges beteende ?	Missnöjda	2	4,3	1	2,6	3	6,5	10	11,5
	Varken eller	13	27,7	5	12,8	13	28,3	19	21,8
	Nöjda	32	68,1	33	84,6	30	65,2	58	66,7
	Totalt	47		39		46		87	
5b. Hur uppfattade Du värdet av utredning och rekommendationer till fortsatt vård av den unge ?	Missnöjda	2	11,8	1	6,7	1	7,1	3	11,5
	Varken eller	5	29,4	1	6,7	1	7,1	7	26,9
	Nöjda	10	58,8	13	86,7	12	85,7	16	61,5
	Totalt	17		15		14		26	
6. Hur uppfattade Du institutionens sociala kontroll av den unge ?	Missnöjda	3	5,7			3	6,1	8	8,6
	Varken eller	6	11,3	9	22,5	8	16,3	15	16,1
	Nöjda	44	83,0	31	77,5	38	77,6	70	75,3
	Totalt	53		40		49		93	
7. Hur uppfattade Du institutionens undervisning av den unge ?	Missnöjda	7	17,9	3	9,4	5	12,2	6	9,5
	Varken eller	10	25,6	7	21,9	14	34,1	23	36,5
	Nöjda	22	56,4	22	68,8	22	53,7	34	54,0
	Totalt	39		32		41		63	
8. Hur uppfattade Du institutionens arbete med den unges föräldrar/anhöriga ?	Missnöjda	7	14,6	6	18,8	4	9,1	15	19,7
	Varken eller	15	31,3	7	21,9	14	31,8	18	23,7
	Nöjda	26	54,2	19	59,4	26	59,1	43	56,6
	Totalt	46		32		44		76	
9. Hur uppfattade Du planering och genomförande av utslussning utskrivning av den unge ?	Missnöjda	3	6,0	3	7,3	5	11,1	12	14,3
	Varken eller	15	30,0	8	19,5	6	13,3	17	20,2
	Nöjda	32	64,0	30	73,2	34	75,6	55	65,5
	Totalt	50		41		45		84	
10. Skulle Du i ett liknande ärende förorda en placering på samma institution/avdelning ?	Missnöjda	2	3,7	2	4,8	2	4,2	8	8,2
	Varken eller	7	13,0	5	11,9	9	18,8	8	8,2
	Nöjda	45	83,3	35	83,3	37	77,1	81	83,5
	Totalt	57		46		51		104	

Tabell 5 Korrelationer mellan fråga 10 och övriga frågor.

Enkätfrågor		Korrelationer med fråga 10 "Ny placering"
1. Hur väl kunde SiS som organisation erbjuda ett lämpligt placeringsalternativ ?	Pearson Correlation	,315
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	219
2. Hur uppfattade Du placeringssekreterarens handläggning av ärendet ?	Pearson Correlation	,130
	Sig. (2-tailed)	,059
	N	210
3. Hur uppfattade Du samarbetet med institutionen vid utformningen av uppdraget ?	Pearson Correlation	,447
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	228
4. Hur uppfattade Du institutionens omvårdnadsinsatser gentemot den unge ?	Pearson Correlation	,414
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	228
5a. Hur uppfattade Du institutionens insatser avseende den unges beteende ?	Pearson Correlation	,509
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	212
5b. Hur uppfattade Du värdet av utredning och rekommendationer till fortsatt vård av den unge ?	Pearson Correlation	,268
	Sig. (2-tailed)	,025
	N	70
6. Hur uppfattade Du institutionens sociala kontroll av den unge ?	Pearson Correlation	,420
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	227
7. Hur uppfattade Du institutionens undervisning av den unge ?	Pearson Correlation	,311
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	170
8. Hur uppfattade Du institutionens arbete med den unges föräldrar/anhöriga ?	Pearson Correlation	,319
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	195
9. Hur uppfattade Du planering och genomförande av utslussning utskrivning av den unge ?	Pearson Correlation	,483
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	212
10. Skulle Du i ett liknande ärende förorda en placering på samma institution/avdelning ?	Pearson Correlation	1,000
	Sig. (2-tailed)	,
	N	241

Tabell 6 Enkätsvaren totalt och med internt bortfall

Enkät svar		N	Valid %
1. Hur väl kunde SiS som organisation erbjuda ett lämpligt placeringsalternativ ?	Missnöjda	39	17,0
	Varken eller	41	17,9
	Nöjda	149	65,1
	Totalt	229	100,0
	Bortfall	29	
2. Hur uppfattade Du placeringssekreterarens handläggning av ärendet ?	Missnöjda	9	4,1
	Varken eller	33	15,1
	Nöjda	177	80,8
	Totalt	219	100,0
	Bortfall	39	
3. Hur uppfattade Du samarbetet med institutionen vid utformningen av uppdraget ?	Missnöjda	12	5,1
	Varken eller	31	13,1
	Nöjda	194	81,9
	Totalt	237	100,0
	Bortfall	21	
4. Hur uppfattade Du institutionens omvårdnadsinsatser gentemot den unge ?	Missnöjda	6	2,5
	Varken eller	39	16,4
	Nöjda	193	81,1
	Totalt	238	100,0
	Bortfall	20	
5a. Hur uppfattade Du institutionens insatser avseende den unges beteende ?	Missnöjda	16	7,3
	Varken eller	50	22,8
	Nöjda	153	69,9
	Totalt	219	100,0
	Bortfall	39	
5b. Hur uppfattade Du värdet av utredning och rekommendationer till fortsatt vård av den unge ?	Missnöjda	7	9,7
	Varken eller	14	19,4
	Nöjda	51	70,8
	Totalt	72	100,0
	Bortfall	8	
6. Hur uppfattade Du institutionens sociala kontroll av den unge ?	Missnöjda	14	6,0
	Varken eller	38	16,2
	Nöjda	183	77,9
	Totalt	235	100,0
	Bortfall	23	
7. Hur uppfattade Du institutionens undervisning av den unge ?	Missnöjda	21	12,0
	Varken eller	54	30,9
	Nöjda	100	57,1
	Totalt	175	100,0
	Bortfall	83	
8. Hur uppfattade Du institutionens arbete med den unges föräldrar/anhöriga ?	Missnöjda	32	16,0
	Varken eller	54	27,0
	Nöjda	114	57,0
	Totalt	200	100,0
	Bortfall	58	
9. Hur uppfattade Du planering och genomförande av utslussning utskrivning av den unge ?	Missnöjda	23	10,5
	Varken eller	46	20,9
	Nöjda	151	68,6
	Totalt	220	100,0
	Bortfall	38	
10. Skulle Du i ett liknande ärende förorda en placering på samma institution/avdelning ?	Nej	14	5,8
	Tveksamt	29	12,0
	Ja	198	82,2
	Totalt	241	100,0
	Bortfall	17	

BILAGA 2

ENKÄT TILL SOCIALTJÄNSTEN EFTER UTSKRIVNING FRÅN SIS- UNGDOMSINSTITUTIONER

Vid Statens institutionsstyrelse (SiS) pågår olika insatser för att utvärdera kvalitet i omhändertagande, vård och behandling. En viktig del i detta är socialtjänstens perspektiv. Du var handläggare/socialsekreterare för en ungdom som nyligen skrevs ut från en av SiS institutioner. Vi ber Dig därför att besvara följande frågor och sända in dem i bifogat kuvert. Till varje fråga finns ett utrymme för kommentarer. Här är vi särskilt angelägna att Du förtydligar upplevda brister eller förtjänster. Avsikten är att vi skall kunna använda Dina synpunkter för att förbättra vår organisation och insatser.

Vi tackar för Din medverkan!

Ifylles av institutionen

Institutionens namn
Avdelning
Den unges namn
Ärendenummer
Placeringstyp Behandling ☐ Utredning ☐ Akut ☐ LSU ☐

Ifylles av uppgiftslämnaren

Uppgiftslämnaren har följt ärendet	
Från placering till utskrivning ☐	Del av placeringen ☐ Haft annan relation till ärendet ☐
Uppgiftslämnarens namn	
Datum	Telefonnummer

<p>1. Hur väl kunde SiS som organisation erbjuda ett lämpligt placeringsalternativ?</p> <p>Kommentar</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p style="text-align: center;">Mycke dåligt</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">5</p> <p style="text-align: center;">☐</p>	<p style="text-align: right;">Myck et bra</p>
<p>2. Hur uppfattade Du placeringssekreterarens handläggning av ärendet?</p> <p>Kommentar</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p style="text-align: center;">Myck et dåligt</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">5</p> <p style="text-align: center;">☐</p>	<p style="text-align: right;">Myck et bra</p>
<p>3. Hur uppfattade Du samarbetet med institutionen vid utformningen av uppdraget?</p> <p>Kommentar</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p style="text-align: center;">Myck et dåligt</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">5</p> <p style="text-align: center;">☐</p>	<p style="text-align: right;">Myck et bra</p>
<p>4. Hur uppfattade Du institutionens omvårdnadsinsatser gentemot den unge (kost, logi, dagliga rutiner, etc.)</p> <p>Kommentar</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p style="text-align: center;">Myck et dåligt</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">5</p> <p style="text-align: center;">☐</p>	<p style="text-align: right;">Myck et bra</p>
<p>5a. Hur uppfattade Du institutionens insatser avseende den unges beteende t.ex. kriminalitet, beteendestörning, missbruk, etc?</p> <p>Kommentar</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p style="text-align: center;">Myck et dåligt</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">5</p> <p style="text-align: center;">☐</p>	<p style="text-align: right;">Myck et bra</p>
<p>5b. Hur uppfattade Du värdet av utredning och rekommendationer till fortsatt vård av den unge? <i>Besvaras endast då institutionen haft ett utredningsuppdrag (se placeringstyp sidan 1)</i></p> <p>Kommentar</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p style="text-align: center;">Myck et dåligt</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">☐</p> <p style="text-align: center;">5</p> <p style="text-align: center;">☐</p>	<p style="text-align: right;">Myck et bra</p>

6. Hur uppfattade Du institutionens sociala kontroll av den unge (kontroll av destruktivt beteende, kriminalitet, missbruk och begränsning av rörelsefrihet)?

Mycket dåligt 1 2 3 4 5 Mycket bra

Kommentar

.....
.....

7. Hur uppfattade Du institutionens undervisning av den unge (skola, arbetsträning, etc.)?

Mycket dåligt 1 2 3 4 5 Mycket bra

Kommentar

.....
.....

8. Hur uppfattade Du institutionens arbete med den unges föräldrar/anhöriga?

Mycket dåligt 1 2 3 4 5 Mycket bra

Kommentar

.....
.....

9. Hur uppfattade Du planering och genomförande av utslussning och utskrivning av den unge?

Mycket dåligt 1 2 3 4 5 Mycket bra

Kommentar

.....
.....

10. Skulle Du i ett liknande ärende förorda en placering på samma institution/avdelning?

Ja Tveksam Nej

Kommentar

.....
.....
.....